

Martin BENIKOVSKÝ

TYPOLOGIA ROMÁNOVEJ POSTAVY V TVORBE RUDOLFA SLOBODU

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 1 (33) 2015

УДК 821.162.4-31(473.6)

Беніковський М. Типологія романних образів у творах Рудольфа Сlobodu; 10 с., кількість бібліографічних джерел – 35, мова – словацька.

Анотація. У статті досліджуються основні принципи створення персонажів в модерністських романах Р. Сlobodu. Використовується метод філософської антропології. Увага приділена автобіографічним маркерам тексту Р. Сlobodu, особливостям тілесного або безтілесного існування, статевій приналежності персонажу (чоловік, жінка). Персонажі мають символістський характер – Осінь, Розум, Кров, Сірі троянди, Музика і т.п. Їхня сутність – асоціативна, її можливо зрозуміти і типологізувати, враховуючи функціональність, а також просторово-часову динаміку та способи пересування.

Ключові слова: Р. Сloboda, образи героїв, типологія, філософська антропологія.

Problematikou literárnej postavy sa zaoberám s ohľadom na relatívne novú vednú oblasť filozofickú antropológiu. Na základe podobnosti literárnej postavy s človekom sa pokúšam identifikovať základné princípy mimezis (napodobňovania) a odhaliť mimetické funkcie v epickom texte. K literárno-teoretickému problému postavy pristupujem s ohľadom na rovínu času a priestoru, ktoré sú determinované kategóriou tela postavy. Vychádzam z axiómy, že postava sa nachádza v konkrétnom čase a priestore, ktoré sú vďaka kategórii tela relatívne stále. Synekdochicky uvediem postavu gazdu (*Krv*), deda Fera (*Jeseň*) alebo scenáristu (*Rozum*) v priestore Novej Vsi (dediny na sútoku Moravy a Dunaja) počas obdobia socializmu.

Problematika teoretického vymedzenia románu v súvislosti s epickými textami R. Slobodu viedla k sporným a nejednoznačným koncepciám. V. Mikula uvažuje v súvislosti s vtedajšou tvorbou R. Slobodu o textoch hrdinu, kreatívnych textoch a metaforicko-reflexívnych textoch, pričom žánrové vymedzenie románu opomína (Mikula, 1980, s. 63n). Z. Prušková román R. Slobodu netypologizuje, ale pokúša sa o syntézu troch období autorovej tvorby a k románom radí aj novely *Šedé ruže* a *Hudba* (Prušková, 2001, s. 21).

Priamy prechod človeka do literárnej postavy u R. Slobodu zabezpečuje najmä kategória autobiografickosti. Mužské postavy Urbana Chromého (*Narcis*), Daniela (*Britva*), Pavla (*Šedé ruže*), Mirka Nováka (*Hudba*), Jána Bieleho (*Stratený raj*), scenáristu (*Rozum*), gazdu (*Krv*) a deda Fera (*Jeseň*) sú často v slovenskej literatúre interpretované cez informácie zo života autora. Otázne však ostáva to, či autobiografia je samozrejmom zárukou kvality textu, alebo ponúka síce hodnotné literárno-historické fakty, ale bez väzby na antropomimetický model postavy a tým aj na plastickosť textu. Naštudované správanie je možné odhaliť v ženských hlavných postavách Uršule (*Uršula*), Kláry (*Vernosť*) alebo Uršule Hodžovej (*Rubato*).

Redukovaným komunikačným kanálom sa modelujú Slobodove postavy, ktoré nadobúdajú

kategóriu tela. Redukcia konania človeka na jazykový znak je nutným predpokladom pre modelovanie postavy, pretože vytvára postavu sukcesívne. To znamená, že postava nie je uzatvorená, pokiaľ nie je text komplexne odkomunikovaný. Urban Chromý je pars pro toto vďaka posilňovaniu monologickosti solitérom. V momente, keď sa Chromého tvár odráža v noci od hladiny vody na ostravskom kúpalisku dostáva názov Narcis význam, ktorý reprezentuje antickú postavu chlapca zaľúbeného do svojho odrazu na hladine vody. Odraz na hladine vody odkazuje na antický mýtus, no na druhej strane však aj na Urbanove experimentovanie s telom, ktoré vystavuje únave.

Somatickým charakterom postavy je vlastná percepcia na strane čitateľa, ktorý si za jazykové znaky dosadzuje znaky empirické. Princíp arbitrárnosti jazykového znaku platí rovnako pre empirické znaky, a preto sa tretia úroveň transformácie človeka do literárnej postavy stáva neodolateľnou.

Základná premisa V. Proppa v diele *Morfologja skazki* (1929) znie: všetky rozprávky majú rovnakú stavbu. Následne V. Propp dokazuje, že funkcia postavy je stálym prvkom bez ohľadu na jej nositeľa. Tak vzniká 31 základných funkcií postáv, ktoré sa radia do systému opozitných dvojíc (boj-víťazstvo, zákaz-porušenie). Napriek tomu, že román a rozprávka interferujú len v rovine druhojvej, je možné postupovať analogicky. Podobnosť vediem vďaka stereotypným postupom v románoch R. Slobodu, ktoré by sa dali sledovať v rovine modelovania postáv a výstavby románov. V súvislosti s modelom postavy je možné poukázať na opakujúcu sa postavu s funkciou mystika, kacíra, samo(vraha), alkoholika, spisovateľa, milenca alebo politika. Román R. Slobodu má jednoduchú epizodicky rozvíjanú fabulu. Dominantným problémom fabuly je najčastejšie potenciálna alebo zavŕšená nevera (*Vernosť*, *Krv*, *Britva*, *Šedé ruže*, *Jeseň*, *Stratený raj*, *Rozum*, *Rubato*, *Uršula*) a znechutenie hlavnej postavy zo spoločnosti (*Narcis*, *Krv*, *Jeseň*, *Šedé ruže*, *Britva*, *Rozum*).

V. Propp aj Aristoteles uvažujú nad funkciou postavy, lenže v prípade V. Proppa bol výskumný

okruh zúžený na žáner rozprávky, ktorá je v rovine
¹ V. Propp vymedzuje kategóriu konajúcich postáv, kde každej prisudzuje okruh činností, ktoré postavu charakterizujú. Konajúce postavy sú: darca, pomocník, cárova dcéra a jej otec cár, odosielateľ, hrdina, falošný hrdina. Okruh činností konajúcej postavy môže byť viacnásobný. V. Proppa funkčne doplnil T. Todorov. Postava je podľa T. Todorova, skúmajúceho *Dekameron*, aktant (darca – obdarovaný, pomocník – odporca) definovaný stálou skupinou funkcií a jej následnou distribúciou v texte. V práci *Grammaire du Décameron* (1969) a *Littérature et signification* (1967) uskutočnil T. Todorov výskumy, na ktoré nadviazali ďalší francúzsky štrukturalisti ako J. Kristeva alebo J. Germinas.

1. Slobodova postava v slovenskej literárnej percepcii

V slovenskej literárnej teórii sa venovala rozvíjaniu východísk francúzskeho štrukturalizmu hlavne N. Krausová², ktorá Slobodu radí k *literatúre autentiku*. Termín považujem za nadhodnotený, pretože operuje s autorom ako kategóriou textu, ktorá sa nedá transparentne definovať a argumentačne podložiť. Kategória autora je založená na poznatkoch literárnej histórie, ktorej výsledky majú na umelecký text sekundárny vplyv. Navyše kategória autora vnáša do textu zmyslové dáta³, ktoré nemôžu s textom inter-

1 Výskum rozprávky Trojuža od J. Briškára ukazuje viacero spojitostí s gréckou mytológiou. Sú to nevyhnutnosť vlastnej premeny, neistota vlastným telom (Briškár, 2005, s.6–23). Analogicky by sme si mohli všimnúť Hesiodovu Theogóniu (stratifikácia bohov) alebo Herakleitovu filozofiu (panta rhei).

2 Mám na mysli hlavne štúdiu s názvom *Dve segmentačné roviny epického textu* (Krausová, 1972). Na inom mieste (pozn. č. 3) N. Krausová konštatuje, že naratologická (termín označuje časť literárnej vedy, ktorá sa venuje problematike rozprávača) koncepcia neutrálnych postáv, pre ktoré je vlastný princíp znázorňovania „zvonku alebo okom kamery“ je v slovenskej literatúre zastúpená „iba ukázkovo,...nie priebehom sujetu.“ Romány *Narcis a Britva* R. Slobodu slúžia v tomto prípade ako výborná ilustrácia Krausovej tvrdenia, napriek tomu, že ona sama R. Slobodu zaraďuje, spolu s J. Johanidesom, V. Šikulom a E. Feldekom k literatúre autentiku, kde splyvajú kategórie autora, rozprávača a postavy. V Slobodovom prípade s tvrdením nesúhlasím, pretože napríklad román *Vernost'* (1979) ponúka síce rozprávača ako postavu, ale autor je z nej vynechaný. Podobná je situácia aj v prípade *Britvy* (2005), kde sa rozprávač modeluje ako samostatná postava s vnútorným prežívaním: „Pozerali na seba, a keby som nebol podobnú situáciu zažil, nikdy by som Danielovi neuveril...“, s. 56

3 Termín zmyslové dáta preberám od B. Russella (Russell, 1992, s. 12n). Podľa B. Russella sú to vnemy, ktoré sú schopné zachytiť zmysly. Mysleť tieto vnemy následne interpretuje. Spolu s mentálnymi obrazmi, myšlienkami a pocitmi patria k jedinej verifikovateľnej skutočnosti, čím odpovedajú na otázku I. Kanta, z úvodu do *Kritiky čistého rozumu*, Čo môže človek vedieť? S. Rakús v práci *Poetika prozaického textu* vymedzuje základné teoretické termíny literatúry: látka, téma, problém, tvar. V prípade antropomi-

mýtu podobná antickej literatúre. ferovať. V tomto prípade sa prikláňam k teórii S. Rakúsa a mimotextovú skutočnosť chápem ako látku, v ktorej sa nenachádza nič z témy. Princíp platí aj naopak (Rakús, 1995).

Práca Z. Pruškovej *Rudolf Sloboda* má snahu zachytiť všetky publikované aj nepublikované texty R. Slobodu a zamerať sa na percepciu prozaických diel (s výnimkou próz pre deti a mládež) v slovenskej literárnej vede. Z. Prušková postupuje pri analýze Slobodovej tvorby literárne-historicky, a tak vytvára v informáciách hierarchiu. Vedecký prístup k tvorbe R. Slobodu oslabuje u Z. Pruškovej miešanie literárnych a mimoliterárnych faktov.⁴ Základná hierarchizácia textov vychádza z predpokladu vývinu tvorby R. Slobodu v čase. Každé literárne dielo je pre Z. Pruškovú časťou tvorby, a nie je samostatným celkom, ktorý je možné interpretovať sám zo seba. Text je dostatočným východiskom pre skúmanie literárnej vedy. Napriek tomu, že v tvorbe R. Slobodu sa objavujú mnohé autobiografické postavy (najčastejšie ide o postavy najbližšej rodiny) sú vždy fikciou a teda musia nutne rešpektovať pravidlá umeleckej fikcie. Slobodove memoáre *Láska* a *Z denníkov* sú dôkazom prekročenia hranice fikcie, pretože porušujú základný predpoklad fikcie – zdanie, simulakrum.

Dokumentárna práca Z. Pruškovej vedie skôr ku konkrétnejšej predstave kultúrnej osobnosti R. Slobodu ako k vlastnej interpretácii prozaických textov, a preto nebude pre problematiku antropomimetiky kľúčová.

V práci *Kontemplatívna osobnosť Rudolfa Slobodu* sa I. Nosková zameriava najmä na fabulu epických textov. Hlavný prínos pre problematiku antropomimetizmu je Noskovej vymedzenie šestnásť atribútov hlavných postáv.⁵

Človek, ako ho vysvetľuje filozofická antropológia, slúži literárnej teórii ako predloha, podľa ktorého je postava modelovaná v autorskom produkčnom procese. Literatúra je antropologická, pretože napodobňuje človeka v komplexnosti siedmich otvorených kategórii postavy.

V ozrejmovaní problematiky literárnej postavy mi posluži aj termín R. Ingardena *miesto nedourčenosti* (Ingarden, 1967), ktorý funkčne preberá F. Stanzel. Miesto nedourčenosti je entropiu alebo vákuum, kde *lúč rozprávania* nedosahuje. V tomto prípade sa reflektor, ani rozprávač neupriamia na sujete, čo vyžaduje od percipienta deduktívnu intuíciu (Stanzel, 1988, s. 144 a 188). F. Stanzel hovorí o naratologickej kategórii, ale napriek tomu sa dá aplikovať

metickej koncepcie postavy je dôležité podotknúť, že látka je v tomto prípade človek a téma je literárna postava. Rakús tvrdí, že v látke nie je nič z témy, ale zároveň nejestvuje téma bez látky, takže je na ňu odkázaná (Rakús, 1995).

4 Napriek množstvu usporiadaných informácií sa Z. Prušková nevyhla vágnosti, na ktorú poukázal najmä P. Náhalka (Náhalka, 2003, s. 44-47).

5 I. Nosková používa namiesto postavy termín protagonista (Nosková, 2003, s. 108).

na problém antropomimetizmu. Postava je nedourčená vo vyššie spomenutých metodologických kategóriách a aj po tom, ako je nimi určená. Pozitívne by sme ju mohli označiť za skrytú. Skrytosť nastáva práve pre otvorenosť kategórií.

Sedem kategórií, ktoré som vymedzil v kapitole 1.1. budú v priebehu práce nadobúdať konkrétne kontúry. Napríklad debutová hlavná postava Urbana Chromého má 23 rokov a žije približne v rovnakom období, v akom román vzniká, čiže v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. Býva na bytovni v Ostrave. Nosí prevažne košeľu a montérky. Je synom, ktorý má doma v Novej Vsi, obidvoch rodičov. Jeho otec je murár a píše si denník. Cez vnútorný monológ upriamuje autor Chromého pozornosť na postavy žien, modlitby alebo na správy z tlače.

Neprítomnosť jednej zo siedmich kategórií signalizuje u R. Slobodu vedľajšiu, plochú postavu, ktorých je v texte väčšina.

2. K problematike priestoru

Epické texty R. Slobodu sú v priestorovej rovine textu kontingentné výnimočne. Priestor, do ktorého umiestňuje svoje postavy je ohraničený názvom, ktorý preberá z mimotextovej skutočnosti. Ide najmä o pomenovania miest a obcí, v ktorých sú umiestnené obytné priestory slúžiace postavám ako centrum pre kozmologický pohyb.

Pre typologizáciu priestoru použijem diferenciaciu substantív na: vlastné (makropriestor – MaP) a všeobecné substantívum (mikropriestor – MiP). Snové a halucinačné priestory budú predmetom ďalšieho skúmania. Na stvárnenie priestorového modelu poslúžia chronologicky prvé tri rozsiahlejšie epické texty *Narcis*, *Britva*, *Šedé ruže* a neskoršie romány *Rozum* a *Krv*. Nateraz vylúčim zo skúmania poviedky, ktoré majú v oblasti problematiky priestoru väčší rozptyl ako Slobodove novely a romány aj napriek tomu, že systémovo spadajú do prvého obdobia Slobodovej tvorby⁶.

Model je nasledovný – text – MaP – MiP:

1. *Narcis*: Devínska Nová Ves, Bratislava, Ostrava, Lysá hora, Žilina (MaP)

izba na bytovni, vlak, kúpalisko, bufet, pohostinstvo, výrobná hala, električka, park, knižnica, ulica (MiP)

2. *Britva*: Nová Ves, N. (popis naznačuje Dev. Novú Ves), Devín, Záhorská

Bystrica, Bratislava, Brno, Praha, Košice
byť, dom, vlak, kostol, sídlisko, ulica

6 Poviedka *Pocsta V. Kouskovi* (Uhorský rok) je rozptylom priestorov mimotextovej skutočnosti z celej Slobodovej tvorby najvýznamnejšia – Paríž, Ženeva, Miláno, Budapešť, Mexiko. Spomenuté priestory sa však v kontexte Slobodovej tvorby ukazujú parciálne. Pre úplnosť dodávam, že z hľadiska chronológie predchádza románový debut *Narcis* časopisecky publikovaná poviedka *Do tohto domu sa vchádzalo širokou bránou*, pre ktorú je priestor definovaný Lípovím a Dúbravím pri rieke, dedinou a kostolom.

3. *Šedé ruže*: Bratislava, Praha, Košice
byť, kancelária, ulica, lietadlo, kaviareň, dom,
hotel

4. *Rozum*: Nová Ves, kúpele Luhačovice, Nová Baňa, (Žabokreky – snový priestor), Bratislava
kancelárie, dom, byť, les, park, autobus

5. *Krv*: Nová Ves s časťami Slovinec (Trója), Kaštieľ, Skala a Drenie, Bratislava, Praha, Žilina, Ostrava, Stupava, Mariantál

chata, rodný dom, úrady polície a ministerstva kultúry, pošta, autobus

Vo vlastných substantívach, konotujúcich priestor, sa opakuje Nová Ves a Bratislava. Ostatné substantíva majú epizodický charakter ako v prípade Prahy a Košíc, kde sa telo postavy ocitá vo fabulárne obmedzenom rozsahu.

Postavy Heda a Pavla zo *Šedých ruží* sú premiestnené z Bratislavy do Košíc lietadlom, keď ich vzťah má nadobudnúť milenecký rozmer. Lietadlom z Bratislavy do Prahy sa presúva postava Daniela z *Britvy* v momente, keď sa manželstvo s Cecíliou ocitá v kríze. Železničná stanica v Žiline a vrch Lysá hora hrá úlohu pri hľadaní kufra a v druhom prípade pri výlete Urbana Chromého z *Narcisu*, no inak sa v texte nevyskytuje. Urbanov výstup na vrch Lysá hora odkazuje rovnako na periférny priestor.⁷ Zmena gazdovho priestoru z *Krvi* sa uskutoční len v mladosti a to pri rozhodovaní sa o budúcom povolání. V Stupave robí gazda klampiara, v Ostrave je na brigáde v železniarniach, ale napokon sa stane zamestnancom ministerstva kultúry v Bratislave, čo ho prinúti vrátiť sa do rodnej Novej Vsi, v ktorej zostane až do svojho „odchodu do sveta“⁸. Hlavná postava románu *Rozum* je rozprávač, scenárista bez vlastného mena. Žije v Novej Vsi a jeho pohyb v priestore je determinovaný zamestnaním ako je to pri nakrúcaní v Novej Bani alebo pri rekreácii v kúpeľoch.

Vlastné substantíva Brno, Žilina, Košice, Praha sú perifériou, ktorá je dostupná dopravnými prostriedkami ako vlak, lietadlo a autobus. Centrálny priestor, je ten, kde je hlavná postava umiestnená v sukcesii fabuly najčastejšie. Vďaka dostupnosti priestoru, ktorý je analogicky s mimotextovou skutočnosťou a aj časovým údajom o dopravných prostriedkoch v textoch samotných, sú Slobodove postavy v oblasti makropriestoru stále. Výnimky tvoria spomenuté epizodické vybočenia, ktorých priestor je modelovaný z hľadiska problému postavy (strata kufra, výlet, diskrétna schôdzka).

7 G. Miháliková vymedzuje pre Slobodu dva základné modely textu: mesto-príroda, mesto-dedina. Typologicky slúžia tieto dva modely na zachytenie historického posunu v Slobodovom modelovaní priestoru. Obidva modely spadajú do MaP, ktorý je identifikovaný s Bratislavou a Devínskou Novou Vsou. (Miháliková, 2007, s. 36-39).

8 „Gazda sa zbláznil a ušiel do sveta (...) Medzitým sa gazda odplazil na koniec záhrady a zmizol navždy.“ (Sloboda, 2009, s. 492)

Pavlov a Hedin epizodický výlet do Košíc sprevádza model priestoru vyznačujúci sa strohosťou (cesta z letiska do centra mesta autom je popísaná jednou vetou), anonymitou (čaišník, pán, predkladanie občianskych preukazov) a funkčnosťou

(kaviareň je zároveň hotelom). Podobný princíp vládne pri výstavbe románu *Krv*. Keď gazda hovorí o brigáde v Ostrave použije svoje vtedajšie panictvo ako zástupný motív pre obhájenie výhodnosti súčasnej impotencie.

Literatúra

1. Bachtin, M. M.: Román jako dialog. Odeon, Praha 1980.
2. Bílek, Petr: Hledání jazyka interpretace. Host, Brno 2003.
3. Benikovský, M: Epigramatický problém prorockej vzdialenosti v tvorbe R. Slobodu. In:[citované 20.02.2011] dostupné na: <<http://www.fhv.umb.sk/app/index.php?ID=2768>>
4. Briškár, Juraj: Elementárne situácie v literatúre. Modrý Peter, Levoča 2005
5. Forster, E.M: Aspekty románu. Bratislava, Tatran 1971
6. Ingarden, Roman: O poznávaní literárního díla. Odeon, Praha 1967, In: Konkretizace a rekonstrukce 42 – 70 a str. 13,45
7. Ištvánfyová, Zuzana: Migrujúce postavy v próze R. Slobodu. Diplomová práca FHV UMB, 2005, signatúra UK UMB – KP2140
8. Kant, Imanuel: Kritika čistého rozumu. Pravda, Bratislava 1979
9. Krausová, Nora: Dve segmentačné roviny epického textu. In: Slovenská literatúra, roč. 19, č. 3 (1972)
10. Krausová, Nora: Typológia románových postáv. In: Slovenská literatúra, roč. 33, č. 2 (1986), s.
11. Lukács, György: Die Theorie des Romans. Ein geschichtsphilosophischer Versuch über die Formen der grossen Epik, 1916
12. Macura, Vladimír: Průvodce po světové literární teorii. Panorama, Praha 1988
13. Mihalková, Gabriela: Priestor mesta v tvorbe Rudolfa Slobodu. In: RAK, roč. XII, č. 6 (2007), s. 36-39
14. Mikula, Valér: K poetike Slobodovej prózy. In: Romboid, roč. 15, č. 1 (1980), s. 63-70
15. Náhalka, Peter: Tri o dvoch a o jednej. In: RAK, roč. 8, č. 6 (2003), s. 44-47
16. Nosková, Ingrid: Kontemplatívna osobnosť Rudolfa Slobodu. Banská Bystrica, UMB FF KS 2003
17. Poyatos, Fernando: New perspectives in nonverbal communication. Pergamon Press, Willowdale 1983
18. Prušková, Zora: Rudolf Sloboda. Kalligram, Bratislava 2001
19. Russell, Bertrand: Problémy filozofie. P a K, Bratislava 1992
20. Rakús, Stanislav: Poetika prozaického textu. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1995
21. Zlatňanský, J – Blatnický, R – Javor, F: Katechizmus Katolíckej cirkvi, Spolok sv. Vojtecha, Trnava, 199

Beletria

22. Sloboda, Rudolf: Britva. L.C.A, Levice 2005
23. Sloboda, Rudolf: Hudba. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1977
24. Sloboda, Rudolf: Jeseň. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1994
25. Sloboda, Rudolf: Krv. Sloart, Bratislava 2009
26. Sloboda, Rudolf: Narcis. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1965
27. Sloboda, Rudolf: Rozum. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1982
28. Sloboda, Rudolf: Rubato. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1990
29. Sloboda, Rudolf: Sobrané poviedky. L.C.A., Levice 2009 In: Do tohto domu sa vchádzalo úzkou bránou
30. Sloboda, Rudolf: Stratený raj. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1983
31. Sloboda, Rudolf: Šedé ruže. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1969
32. Sloboda, Rudolf: Uhorský rok. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1968
33. Sloboda, Rudolf: Uršula. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1987
34. Sloboda, Rudolf: Vernosť. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1979.

Мартин БЕНИКОВСКИЙ

ТИПОЛОГИЯ РОМАННЫХ ОБРАЗОВ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ РУДОЛЬФА СЛОБОДЫ

Аннотация. В статье исследуются основные принципы создания персонажей в модернистских романах Р. Слободы. Используется метод философской антропологии. Внимание уделено автобиографическим маркерам текста Р. Слободы, особенностям телесного или бестелесного воплощения, половой принадлежности персонажа (мужчина, женщина). Персонажи имеют символистский характер- Осень, Ум, Кровь, Серые розы, Музыка и т.п. Их сущность – ассоциативна, её возможно понять и типологизировать в согласии с функциональностью, а также пространственно-временной динамикой и средствами передвижения.

Ключевые слова: Р. Слобода, образы героев, типология, философская антропология.

Martyn Benykovsky

THE TYPOLOGY OF NOVEL CHARACTERS IN THE WORKS OF RUDOLF SLOBODA

Annotation. The article examines the basic principles of creating characters in contemporary novels of R. Sloboda. The study uses the method of philosophical anthropology. Attention is paid to the autobiographical text markers of R. Sloboda, tangible or intangible characteristics of the incarnation, the character gender (male, female). The characters are typical symbolist – Autumn, mind, blood, gray roses, music, etc. Their essence is associative, it is possible to understand and typology in accordance with the functionality, spatial-temporal dynamics and means of transportation.

Keywords: R. Sloboda, the characters, the typology, philosophical anthropology.

Стаття надійшла до редакції 26.08.2015 р.

Беніковський Мартін – старший викладач, лектор словацької мови та культури кафедри словацької філології ДВНЗ «УжНУ»